



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 369/2026-51

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Dušanom Antolom, advokátom, Krivá 23, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 55C/5/2023 z 25. marca 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. februára 2025 a doplnenou jej právnym zástupcom domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 48 ods. 2 ústavy, nedotknuteľnosti obydlia podľa čl. 21 ods. ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením mestského súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu súdu o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie. Sťažovateľka zároveň požaduje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť rozsudku mestského súdu sp. zn. 13C/5/2023 zo 6. mája 2024 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/90/2024 z 12. augusta 2025.

2. Mestský súd rozsudkom sp. zn. 55C/5/2023 z 28. novembra 2024 rozhodol o povinnosti sťažovateľky ako žalovanej vypratať a odovzdať žalobcovi byt. Zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanej sťažovateľke v rozsahu 100 %. Proti rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, ktorý krajský súd rozsudkom sp. zn. 2Co/49/2025 z 9. októbra 2025 potvrdil.

3. Sťažovateľka 29. decembra 2025 napadla rozsudok krajského súdu z 9. októbra 2025 dovolaním. Mestský súd výzvou z 19. januára 2026 vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 280 eur v lehote 10 dní od doručenia výzvy s poučením, že ak nebude poplatok v určenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví. Sťažovateľka súdny poplatok v stanovenej

lehote nezaplatila. Mestský uznesením vyššej súdnej úradníčky z 5. februára 2026 dovolacie konanie zastavil. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podala sťažovateľka 12. februára 2026 sťažnosť a podaním z 24. februára 2026 žiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov v súvislosti s podaným dovolaním.

4. Napadnutým uznesením z 25. marca 2026 mestský súd sťažnosť sťažovateľky zamietol. Vychádzal z toho, že sťažovateľka nedokladovala žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov. Je pritom výlučne na strane, ktorá žiada oslobodenie od súdnych poplatkov, aby svoje tvrdenie o majetkových pomeroch nielen tvrdila, ale aby toto tvrdenie aj preukázala.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej doplnenia vyplýva, že jej podstatou je ochrana pred hroziacim výkonom rozhodnutí súdov o vypratanií bytu. Tomu sa sťažovateľka snažila zabrániť podaním dovolania proti rozsudku krajského súdu z 9. októbra 2025. Uvádza, že požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov a upozornila súd, že jej hrozí strata obydlija. Mestský súd sa s týmito tvrdeniami vecne nevysporiadal a bez preskúmania dovolacie konanie zastavil, čím sa odstránila posledná možnosť súdneho prieskumu rozhodnutia, ktorým jej bola uložená povinnosť sa vysťahovať z bytu. Neboli preskúmané a vyhodnotené jej individuálne okolnosti. Zastavením dovolacieho konania došlo k odňatiu práva na prístup k súdu. Mestský súd vytvoril priestor na bezprostredný výkon rozhodnutia vedúceho k vyprataniu bytu.

6. Zároveň sťažovateľka uvádza, že meritórne rozhodnutia mestského súdu sp. zn. 55C/5/2023 z 28. novembra 2024 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2Co/49/2025 z 9. októbra 2025 (konanie o vypratanie nehnuteľnosti) a sp. zn. 13C/5/2023 zo 6. mája 2024 (konanie o neplatnosť zmluvy a iné) v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5Co/90/2024 z 12. augusta 2025, ktoré opakovane predložila ústavnému súdu, neuplatňuje ako samostatný predmet ústavnoprávného prieskumu. Tieto rozhodnutia slúžia na vymedzenie skutkového a právneho rámca situácie sťažovateľky. Zdôrazňuje, že zastavenie dovolacieho konania nepredstavuje „... *neutrálne procesné rozhodnutie, ale rozhodnutie, ktoré odstránilo poslednú možnosť súdneho preskúmania...*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Predmetom prieskumu pred ústavným súdom je uznesenie mestského súdu z 25. marca 2026, ktorým súd zamietol sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie.

8. Ústavný súd v úvode pripomína, že v prípade trov a súdnych poplatkov realizuje meritórny prieskum výnimočne, ak je vo veci nepochybný ústavný rozmer a je potrebné, aby svojou interpretáciou do právnych vzťahov vstúpil (III. ÚS 357/2020), resp. že rozhodovanie o súdnych poplatkoch – napr. o oslobodení od súdnych poplatkov, o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a podobne – spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov,

aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich sa súdnych poplatkov vychádzať (porov. I. ÚS 610/2022).

9. Sťažovateľka podala 29. decembra 2025 dovolanie, preto jej podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. Slovenskej národnej rady 71/1992 o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) vznikla poplatková povinnosť. Vzhľadom na to, že sťažovateľka súdny poplatok nezaplatila spolu s podaním dovolania, mestský súd ju vyzval na zaplatenie súdneho poplatku. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku je poplatníkovi zasielaná v prípade nezaplatenia súdneho poplatku splatného podaním dovolania, pričom následkom nezaplatenia súdneho poplatku je zastavenie konania. Účelom výzvy nie je uloženie samotnej povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nesplnenie (III. ÚS 196/2018).

10. Tak to bolo aj v prípade sťažovateľky, keď ju mestský súd 19. januára 2026 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku v lehote 10 dní od doručenia výzvy a upozornil ju na následok nezaplatenia súdneho poplatku v podobe zastavenia konania. Výzva bola sťažovateľke doručená 23. januára 2026, lehota na zaplatenie súdneho poplatku jej uplynula 2. februára 2026. Sťažovateľka súdny poplatok napriek výzve v stanovenej lehote nezaplatila, preto mestský súd konanie o dovolaní zastavil.

11. Pokiaľ majetkové pomery neumožňovali sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok, mohla zastaveniu konania zabrániť podaním návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 254 Civilného sporového poriadku. Tento návrh však podľa § 10 ods. 2 písm. e) zákona o súdnych poplatkoch bolo potrebné podať do uplynutia lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, t. j. do 2. februára 2026. Sťažovateľka požiadala o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov až 24. februára 2026, teda jednoznačne po uplynutí tejto lehoty. Preto návrh sťažovateľky už nebol spôsobilý zvrátiť zastavenie dovolacieho konania ako právneho následku nesplnenia poplatkovej povinnosti. Napadnuté uznesenie je teda vecne správne aj napriek tomu, že dôvodom na zamietnutie sťažnosti bolo nepreukázanie osobných a majetkových pomerov sťažovateľkou.

12. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok relevantnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019).

13. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd uzatvára, že právnym následkom nedodržania zákonnej poplatkovej povinnosti bolo zastavenie dovolacieho konania uznesením vyššej súdnej úradníčky, ktoré ako správne vyhodnotil mestský súd v napadnutom uznesení. Z toho vyplýva, že mestský súd napadnutým uznesením nemohol zasiahnuť do základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru, pretože toto rozhodnutie predstavovalo zákonný následok nezaplatenia súdneho poplatku za podané dovolanie. Z rovnakého dôvodu absentuje relevantná súvislosť medzi napadnutým uznesením a základným právom

na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy. Preto ústavnú sťažnosť v celom rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

14. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, ústavný súd sa ďalšími značne nejasnými procesnými návrhmi sťažovateľky vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti meritórnych rozhodnutí nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu